

Роль методичної служби в формуванні професійної компетентності педагогів ЗП(ПТ)О через дослідно-експериментальну роботу

Головним завданням дослідно-експериментальної роботи в регіоні є: удосконалення процесу трансформування наукових ідей у практику роботи освітнього закладу, розвиток професійної майстерності, творчого потенціалу особистості педагога, готовності його до постійного професійного саморозвитку та самовдосконалення.

На базі КПГТЛ та КЦПОММ створені та працюють експериментальні майданчики Всеукраїнського рівня з тем: **«Педагогічні умови формування конкурентоздатності фахівців гірничого профілю в професійно-навчальних закладах»** (КПГТЛ – завершальний етап грудень 2019); **«Створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі»** (КЦПОММ – експеримент завершено).

Дослідження з теми: **«Педагогічні умови формування конкурентоздатності фахівців гірничого профілю в ЗП(ПТ)О»** - направлено на забезпечення потреб підприємств гірничої галузі в висококваліфікованих кадрах в рамках соціального партнерства з ПАТ «Криворіжзалізрудком» через :

1. Формування якісного складу споживачів освітніх послуг ;
2. Оновлення змісту профпідготовки фахівців з урахуванням змін у технологіях галузі ;
3. Створення інноваційного навчально-методичного забезпечення , інформаційного освітнього середовища;
4. Впровадження сучасних педагогічних та виробничих технологій ;
5. Формування якісного педагогічного складу.

За участю методичної служби та роботодавців в ході експерименту **реалізовані завдання:** комплектування груп на основі професійного, психологічного і освітнього відбору абітурієнтів; формування змісту професійної підготовки через розробку та впровадження ДСПТО з професій **«Прохідник», «Люковий (гірничі роботи)», «Машиніст електровоза(гірничі роботи) »** на модульно - компетентнісній основі; розробка освітніх програм за СП(ПТ)О та матеріалів вхідного контролю з професії **«Прохідник»**.

За участю роботодавців ПАТ «КЗРК» педпрацівниками ліцею **розроблені підручники** з врахуванням сучасних виробничих технологій та обладнання галузі, які отримали гриф МОН України, зокрема: **«Гірничі роботи», «Гірничопрохідницькі машини та комплекси»,.**

Формуванню інформаційного забезпечення педагогів сприяє **створення в ліцеї освітньо –інформаційного центру** з електронною бібліотекою, банком даних інноваційного педагогічного та виробничого досвіду, авторськими методиками навчання. Створені відеофільми (3-D формат) з урахуванням сучасних технологій

переоснащення гірничої галузі. Розроблено курс дистанційного навчання фахівців з професії «Складач поїздів».

З метою підвищення професійної компетентності педагогічних працівників здійснюється їх **стажування на ПАТ «КЗРК»**, а також ПрАТ «Центральний ГЗК» (за 2018- 14 осіб) .

На вимогу роботодавця в ліцеї вже другий рік **впроваджуються елементи дуальної форми здобуття освіти** з професії «Машиніст електровоза. Люковий (гірничі роботи.) Електрослюсар черговий та з ремонту устаткування».

За результатами експериментальної роботи проведено **дві Всеукраїнські науково-практичні конференції**. Навчальний заклад - постійний учасник методичних та науково-практичних заходів, міського, обласного та Всеукраїнського рівнів, Міжнародних виставок, де відзначений високими нагородами.

Практична реалізація наукових засад підготовки конкурентоздатних фахівців у контексті сучасного ринку праці забезпечує компетентнісний підхід у дослідженні професійного і особистісного розвитку учасників освітнього процесу. Подальші дослідження направлені на моніторинг впровадження моделі формування конкурентоздатного фахівця гірничого профілю на вимогу виробництва.

На базі КЦПОММ працювала експериментальна лабораторія з теми «Створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі», метою якої є вдосконалення змісту профпідготовки кваліфікованих робітників машинобудівної галузі через розробку електронних освітніх ресурсів в інформаційно-освітньому середовищі ЗП(ПТ)О.

Для створення комплексу умов, необхідних для проектування інформаційно-освітнього середовища, **закладом було проведено роботу з технічної підготовки**, а саме: педпрацівники стали активними користувачами мережі Інтернет; на сайті закладу створено розділ «Експериментальна діяльність» і «Блогосфера» з авторськими методиками навчання. Налагоджена мережева взаємодія з освітніми установами, підприємствами, зокрема, Криворізьким металургійним інститутом НМетА України, а також з ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» до платформи якого «Онлайн-Академії Кампус+» вони підключені .

В ході експерименту було з'ясовано, що для функціонування інформаційно-освітнього середовища, окрім ЕОР необхідні: технічні ресурси (комп'ютери) і підготовлені кадри (інтелектуальна складова).

Для визначення готовності педагогів професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки Центру до експерименту і рівня їх інформаційної культури було **проведе анкетування**, яке показало, що з 63 педагогів 8% - респондентів за результатами опитування мають вищий рівень, 32 % - професійний 60 % - базовий. А після формувального етапу з поміж 61 опитаного педагога ПТН 26 % респондентів мають вищий рівень, 56 % - професійний і 18 % - базовий. Тож, рівень готовності педагогів Центру до створення ЕОР помітно зріс.

При **опитуванні здобувачів освіти закладу** (200 респондентів) встановлено, що використання ІКТ сприяє кращому засвоєнню знань - 85 %, а готові до роботи за комп'ютером і мають навички - 50%.

В рамках експерименту проведено:

1. **Засідання робочих груп** по розробці навчально-методичного комплексу з професії «Токар. Фрезерувальник»(6 засідань).
2. **Вебінар** «Організаційно-педагогічні умови створення ЕОР для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно- освітньому середовищі ЗП(ПТ)О» .
3. **On-line круглий стіл та практичні заняття** «Електронні освітні ресурси професійного спрямування як взаємопов'язані елементи інформаційно-освітнього середовища профпідготовки кваліфікованих робітників у ЗП(ПТ)О машинобудівної галузі» із залученням науковців, роботодавців, педпрацівників машинобудівної галузі .
4. **Семінар-практикум за тематикою експерименту Всеукраїнського рівня** «Електронний освітній контент як дієвий засіб здійснення ефективної взаємодії суб'єктів професійно-технічної освіти».
5. **Майстер-класи** «Створення та використання ЕОР в інформаційно-освітньому середовищі ЗП(ПТ)О», «Використання хмарних сервісів мультимедіа для електронних освітніх ресурсів» із залученням науковців.

За підсумками експериментальної роботи проведено **Всеукраїнську науково-практичну Інтернет - конференцію «Упровадження електронних освітніх ресурсів в навчальний процес: проблеми і пошуки»**. Було презентовано результати упровадження ЕОР в навчальний процес підготовки кваліфікованих робітників професій машинобудування.

В рамках експерименту було розроблено: «Електронний навчально-методичний комплекс з професії «Токар, фрезерувальник»; «Довідник для здобувачів освіти ЗП(ПТ)О з професії «Верстатник широкого профілю, оператор верстатів з програмним керуванням», методичні рекомендації «Створення електронних навчальних ресурсів». **Створено банк навчальних матеріалів** з предметів професійно-теоретичної підготовки з професій «Токар, фрезерувальник»; відеоматеріалів, контролю, що забезпечують текстову оболонку електронного освітнього ресурсу, який завантажується в контент ЕОР у середовище програмно-інструментальної платформи. Цей ЕОР є дистанційним курсом навчання.

Електронний навчально-методичний комплекс з професії «Токар, фрезерувальник» пройшов адаптацію, презентовано педагогам на міських секціях машинобудівного профілю, а також на вебінарах, семінарах- практикумах, конференціях різного рівня та був представлений на Всеукраїнському конкурсі на кращий електронний освітній ресурс «Планета ІТ».

Дієві підсумки експерименту:

- створення інформаційно-освітнього середовища (ІОС) в ЗП(ПТ)О;
- діджиталізація (цифровий розвиток) освітнього процесу, використання цифрових технологій (мобільні, віртуалізації, доповненої реальності, адитивні (3D-друк) ;
- впровадження дистанційного навчання кваліфікованих робітників і молодших спеціалістів;
- обґрунтування методичних основ розроблення Smart-комплексів для

професійної підготовки;

- популяризація та участь у проведенні інтернет-конференцій та вебінарів.

Є ряд проблемних питань, які потрібно вирішувати в рамках експериментальної роботи , а саме:

1. Модель підготовки гірників потребує подальшої апробації та адаптації до умов виробництва;
2. Недостатній рівень забезпечення комп'ютерною технікою в ЗП(ПТ)О для впровадження електронних освітніх ресурсів;
3. Розроблено тільки один електронний освітній ресурс з професій «Токар. фрезерувальник»;
4. Недостатній рівень володіння педагогами цифровими технологіями та інноваційними методиками впровадження дистанційної освіти.

Методична служба здійснює методичний супровід роботи експериментальних лабораторій і в подальшому буде працювати над розробкою електронних освітніх ресурсів з профпідготовки конкретних професій, а також адаптації моделі підготовки гірників до умов виробництва.